

HKIJ Jaar- en financieel verslag 2016

Rechtspersoon

Stichting Historische Kring IJsselstein
RSIN-nummer: 804104116
KvK-nummer: 41177655
Bezoekadres: Benschopperstraat 39, 3401 DG, IJsselstein
Telefoon: 030-6889794
Website: www.hkij.nl
E-mail: info@hkij.nl

Inleiding

De Stichting Historische Kring IJsselstein (verder: HKIJ) is opgericht op 7 november 1975 met het doel belangstelling te wekken voor de geschiedenis van IJsselstein en de Lopikerwaard en bij te dragen tot de waardering en het behoud van de zichtbare en immateriële cultuurhistorische identiteit van de stad en haar omgeving. Zij doet dit door het bestuderen van historische gebeurtenissen en ontwikkelingen van personen die daarin een rol hebben gespeeld, het in kaart brengen en beschrijven van historische gebouwen en objecten, het organiseren van stadswandelingen, excursies en presentaties, en het publiceren van bevindingen en beschouwingen. Waar van toepassing brengt de HKIJ gevraagd en ongevraagd advies uit aan personen en instanties die betrokken zijn bij het cultuurbeleid in IJsselstein.

Voor haar activiteiten steunt de HKIJ op een grote groep donateurs en binnen en buiten IJsselstein. Zij ontvangen onder meer iedere drie maanden het tijdschrift van de HKIJ en een nieuwsbrief met informatie over activiteiten van de HKIJ en over ontwikkelingen in IJsselstein op cultureel-historisch gebied.

Alle werkzaamheden gericht op de realisering van de doelstellingen van de HKIJ worden uitgevoerd door medewerkers op vrijwillige basis. In 2016 kon de HKIJ rekenen op in totaal zo'n vijftientig vrijwilligers. Zij verrichten hun activiteiten individueel of in groepsverband. Deze werkzaamheden omvatten onder meer het verrichten van onderzoek, het verzorgen van presentaties, het beschrijven van foto's en ander beeldmateriaal, het organiseren en begeleiden van excursies en stadswandelingen, het schrijven en redigeren van artikelen en publicaties, en de vormgeving en invulling van de HKIJ-website en facebookpagina.

De HKIJ heeft de Bovenwaag aan de Benschopperstraat 39 in IJsselstein als haar thuisbasis. Daar vinden de bijeenkomsten van de vrijwilligers en het bestuur plaats en is het secretariaat van de HKIJ gevestigd. Deze Bovenwaag is iedere dinsdagochtend (10.00 - 12.00 uur) en donderdagavond (20.00 - 21.30 uur) geopend voor de vrijwilligers en andere belangstellenden die kennis willen nemen van het werk van de HKIJ of de HKIJ kennis willen laten delen in hun vondsten en vragen. Daarnaast wordt de HKIJ wekelijks door personen van binnen en buiten IJsselstein via e-mail, telefoon of facebook benaderd met vragen, voornamelijk voor informatieverzoeken.

Bestuur HKIJ

De verantwoordelijkheid voor het functioneren van de HKIJ als maatschappelijke organisatie berust bij het bestuur van de stichting. Het bestuur ontvangt hiervoor geen vergoeding. De samenstelling van het bestuur was in 2016 als volgt:

Voorzitter B. Rietveld; secretaris T.A. van Dijk; penningmeester J.G. Klein. Daarnaast zijn drie personen algemeen lid: W.A.M. Faber, A.M.A.M. van Lexmond en A.J. Blokhuis, waarbij de twee laatstgenoemden zich voornamelijk bezig houden met (eventuele) juridische aangelegenheden. In mei is J.P.M. Pillen toegetreden als vice-voorzitter.

Thema's

De belangrijkste onderwerpen waar de HKIJ zich in 2016 mee heeft beziggehouden zijn:

1. Beleidsplan; met behulp van de Sesam Academie is reeds in 2015 in het kader van het "Advies op Maat"-prijsvraag/project van de provincie Utrecht en het Prins Bernhard Cultuurfonds, een beleidsplan opgesteld voor de periode 2016-2018. Dit beleidsplan is begin 2016 vastgesteld en op de website geplaatst.
2. Situatie aangaande de Benedenwaag; er is een huurovereenkomst getekend door Brasserie de Kloostertuin en Museum IJsselstein met de gemeente IJsselstein. MIJ mag de Benedenwaag 4 maanden gebruiken, de Brasserie 8 maanden. De HKIJ heeft vervolgens met de Brasserie een overeenkomst gesloten zodat de HKIJ het recht heeft van de Benedenwaag maandelijks een aantal dagdelen gebruik te maken.
3. Uitgave HKIJ-tijdschrift; er verschenen drie afleveringen van het tijdschrift *Bijdragen tot de geschiedenis van IJsselstein – Stad en Land*. Aflevering nummer 151 met een artikel over humanist Tyssot de Patot en een artikel over de joodse gemeenschap; nummer 152 met een artikel over het huis Snellenburg in Benschop en een artikel over twee scheepmakerijen; en nummer 153 met een artikel over de ontwikkeling van het kasteelterrein.
4. HKIJ-website en facebook; door twee vrijwilligers is begonnen aan de ontwikkeling van een nieuwe website. De oude was na vijf jaar gebruik aan vervanging toe. Ook is een HKIJ-facebookpagina aangemaakt. Deze wordt inmiddels goed bezocht.
5. Beeldbank: door zes vrijwilligers zijn dit jaar bijna 1000 foto's beschreven. De beeldbank bevat begin 2017 zo'n 5000 afbeeldingen.
6. Reis naar Enschede; op vrijdag 4 september ging de traditionele HKIJ-excursie naar Enschede. Met 52 deelnemers is een druk dagprogramma afgewerkt.
7. Monumentendag; op 10 september heeft de HKIJ de monumentendag 2016 georganiseerd over het thema 'Iconen en symbolen'. Op monumentendag zijn de belangrijkste IJsselsteinse monumenten geopend voor het publiek. De HKIJ verzorgde een inleiding bij de officiële opening en een kleine tentoonstelling in het oude stadhuis.
8. *Als mantels...*; door dr. Piet Broeders is uitgebreid archiefonderzoek verricht naar de geschiedenis van IJsselstein in de periode 1815-1940. Dit onderzoek heeft geresulteerd in het boek '*Als mantels om de stad. Of hoe de IJsselsteiners tussen 1814 en 1940 hun oude vesting een nieuw aanzicht gaven*' dat door de HKIJ is uitgegeven. Ruim 600 exemplaren zijn ervan gedrukt. In november is het boek officieel gepresenteerd in het oude stadhuis waarbij het eerste exemplaar is overhandigd aan burgemeester Van Domburg. Het boek is mede tot stand gekomen door een financiële toezegging van het Roest Crollius Fonds.
9. Onderzoek begraafplaats Eiteren; door de HKIJ is op verzoek van de gemeente IJsselstein een cultuurhistorisch onderzoek verricht naar begraafplaats Eiteren. Dit naar aanleiding van de gemeentelijke plannen met en het achterstallige onderhoud en slechte staat van de begraafplaatsen Eiteren en de Hoge Akker. Dit heeft geleid tot het rapport 'Cultuurhistorisch onderzoek begraafplaats Eiteren'. Het onderzoek is in 2017 in de besluitvorming van de gemeente gebruikt om te komen tot een verder behoud en herstel van begraafplaats Eiteren.
10. Avondwandelingen; in mei zijn door de HKIJ vier avondwandelingen gehouden waarbij zo'n vijftig geïnteresseerden zijn rondgeleid door de historische binnenstad van IJsselstein.

11. Stadscursus IJsselstein; dit jaar is voor het eerst gestart met het geven van een cursus over de geschiedenis van IJsselstein aan 24 geïnteresseerden, in samenwerking met het Kursusproject IJsselstein (KPIJ). Wegens de grote belangstelling is de cursus tweemaal gegeven. Er waren zelfs zoveel meer inschrijvingen dan plaatsen beschikbaar, dat besloten is de cursus ook in 2017 te gaan geven.

12. Quiz geschiedenis IJsselstein; dit jaar is ook voor het eerst gestart met een quiz over de geschiedenis van IJsselstein in het kader van de activiteiten van het Zomerfestijn+, een evenement georganiseerd in juli en augustus op initiatief van Stichting Pulse voor voornamelijk de thuisblijvende ouderen. Besloten is ook deze activiteit in 2017 voort te zetten. Vanuit de HKIJ wordt geparticipeerd in de werkgroep die het Zomerfestijn+ organiseert.

13. Inzet voorzitter HKIJ; naast zijn bestuurstaken heeft de voorzitter zich in het bijzonder bezig gehouden met de status van begraafplaats Eiteren en de organisatie van Monumentendag. Verder heeft hij zitting in de gemeentelijke stuurgroep 'realisatie Kasteelpark'. Op diverse fora heeft hij gesproken op publieke zaken betreffende de cultuurhistorie van IJsselstein.

Financieel

De HKIJ is als ANBI-instelling voor inkomsten vrijwel geheel afhankelijk van donaties en giften. Verder zijn er inkomsten uit advertenties van het HKIJ-tijdschrift en incidentele schenkingen. Het aantal donateurs is in 2016 verder gedaald van 841 naar 837, een ontwikkeling die de vorige jaren ook al zichtbaar was. Van particuliere donateurs wordt een bijdrage verwacht van € 15 (buiten IJsselstein: € 20) per jaar. Aan bedrijven vraagt de HKIJ een iets hogere donatie, namelijk € 22,50 (buiten IJsselstein: € 25) per jaar.

Voornaamste uitgaven zijn de kosten die verbonden zijn met het maken van het HKIJ-tijdschrift *Bijdragen tot de geschiedenis van IJsselstein – Stad en Land*. De kosten hiervan zijn gedaald door het tijdschrift voordeliger te laten drukken. Meer eenmalige uitgaven zijn bijvoorbeeld de kosten die zijn gemaakt betreffende de viering van veertig jaar HKIJ, de kosten voor de aanschaf van een Prowise-scherm en het laten digitaliseren van onze tijdschriften. Extra inkomsten zijn er geweest door het geven van de KPIJ-cursus 'Stadsgeschiedenis van IJsselstein' en extra donaties van onze donateurs. Het negatieve resultaat van dit jaar is toe te rekenen aan de kosten die zijn gemaakt voor het uitgeven van het boek van dr. P. Broeders, *'Als mantels om de stad'*.

De HKIJ is voor toekomstige ontwikkelingen genoodzaakt middelen vrij te maken voor een aantal stelposten. Het gaat om diverse reserveringen aangaande de herinrichting van de Bovenwaag, een tentoonstelling in MIJ in 2018, de HKIJ-beeldbank en website, het digitaliseren van allerlei archiefmateriaal, waaronder het Zenderstreekarchief, en voor onvoorziene uitgaven.

Bestuur Stichting Historische Kring IJsselstein, juni 2017